

Promotie Zeeuwse producten tijdens culinaire persreis

Oosterscheldekreft weer op het menu

Met de opening van het Oosterscheldekreftseizoen zet de provincie Zeeland zich jaarlijks op de kaart. Hoofdsponsor van het evenement is Krijn Verwijs, het bedrijf dat zich daarmee duidelijk profileert als brede schaal- en schelpdierenaanbieder. De opening van het kreeftseizoen is onderdeel van een meerdaagse persreis in Zeeland.

De feestelijke opening van het seizoen van de Oosterscheldekreft is inmiddels een traditie in Zeeland. Ook deze keer was het een grootschalige happening, die aandacht genereerde uit het hele land. De opening is het laatste onderdeel van een meerdaagse culinaire persreis voor Nederlandse en Belgische journalisten, waarbij Zeeuwse producten een centrale plaats innemen.

Recordbedrag

De feitelijke opening van het kreeftseizoen vond plaats in de haven van Zierikzee. De 650 gasten werden welkom geheten door Luit Elzinga, voorzitter van de Stichting Promotie Oosterscheldekreft. Voor het eerst werd ook een kreeftenkoningin gekroond tijdens de openingsceremonie: Olivia de Bree (22) dochter van chef-kok Bart de Bree van Hostellerie Schuddebeurs, een van de Zeeuwse restaurants aangesloten bij de 'Kring van de Oosterscheldekreft'. Olivia de Bree zal een jaar lang de rol van ambassadrice van de Oosterscheldekreft vervullen. Na de 'kroning' gingen gasten en pers aan boord van de klaarliggende schepen, waaronder het vlaggenschip voor pers en eregasten, de Frisia. Op de Oosterschelde werden de kreeftenfuiken zoals gebruikelijk

gelicht door kreeftenvisser Gerrie van den Hoek, samen met onder meer de commissaris van de Koning in Zeeland Han Polman, de Belgische ambassadeur Axel Buyse en de

Nederlandse consul-generaal in België, Frans Bijvoet. Daarna voer het bootje terug naar de Frisia, waar de kreeftenkoningin samen met Luit Elzinga de kreeft in ontvangst nam.

Kreeftenkoningin Olivia de Bree met de eerste Oosterscheldekreft.

Veiling Colijnsplaat

Aansluitend vond in Colijnsplaat de veiling van de eerste kreeft plaats. Vertegenwoordigers van de landelijke en Zeeuwse mossel- en vissector vulden de mijnzaal, die omgebouwd was tot veilinghal. Veilingmeester was oud-voetballer Sjaak Troost, directeur van de Dirk Kuyt Foundation, het goede doel voor de opbrengst van de veiling. Hij werd ondersteund door Johan van Nieuwenhuijzen, directeur van United Fish Auctions, waar ook de afslag van Colijnsplaat onder valt. Het bieden gebeurde via het Amerikaanse veilingssysteem – waarbij iedereen mee kan bieden, zelf betaalt wat hij biedt en de laatste bidder het gevilde voorwerp wint.

De veiling opende met bedragen van 100 euro, die al snel verhoogd werden tot 250 en 500 euro. Rabobank Haringvliet bood zelfs 1000 euro. Sjaak Troost wist veel geld los te krijgen met zijn spontane aanpak. In de laatste fase van de veiling bleven er twee bidders over, die allebei hun zinnen op de kreeft hadden gezet: Adri Bruijnooge van visgroothandel Adri & Zoon uit Yerseke en Richard Snijder van viswinkel en restaurant De Heerenkeet uit Kerkwerpe. De beide Zeeuwen deden lange tijd niet voor elkaar onder, maar uiteindelijk moest Richard Snijder in Adri Bruijnooge zijn meerdere erkennen. Adri Bruijnooge en zoon Adri junior namen hun 'prijs' met groot enthousiasme in ontvangst. De titanenstrijd tussen beide partijen leverde voor de Dirk Kuyt Foundation het recordbedrag van 41.000 euro op. Het Oosterscheldekreftseizoen loopt van 30 maart tot zaterdag 15 juli.

Bijzondere aanpak

Vis, schaal- en schelpdieren spelen een grote rol in het programma voor de persreis. Dit jaar

Dirk Kuyt Foundation

Elk jaar gaat de opbrengst van de veiling van de eerste Oosterscheldekreft naar een goed doel. Dit jaar was dat de Dirk Kuyt Foundation, die sportevenementen organiseert voor mensen met een beperking. Sjaak Troost is als oud-voetballer van Feyenoord en het Nederlands elftal nauw verbonden met de stichting van Dirk Kuyt. Kuyt kon zelf vanwege trainingsverplichtingen bij Feyenoord niet bij de veiling aanwezig zijn. Wel stelde hij een gesigneerd Feyenoord-shirt ter beschikking aan de veiling.

Winnaar van de veiling Adri Bruijnooge met zijn zoon Adri jr. en Sjaak Troost. De opbrengst is voor de Dirk Kuyt Foundation. *'foto: Bureau Sintnicolaas'*

was gekozen voor een bijzondere aanpak, waarbij de verschillende bedrijfs- en locatiebezoeken gecombineerd werden met sprekers uit de sector. Onderwerpen die de revue passeerden waren onder meer kweekvis, vissenwelzijn, bijvangst, de aanlandplicht en de Brexit. Voor de laatste drie onderwerpen waren Durk van Tuinen van de Vissersbond en Jaap Tanis van VisNed uitgenodigd.

Aanlandplicht

Van Tuinen en Tanis gaven hun informatie in de bovenzaal van het Brouws museum in Brouwershaven. Oud-visserman Jaap Tanis vertelde over zijn visserijloopbaan en de veranderingen van de laatste jaren. "Ik heb veertig jaar gevestigd, samen met mijn twee broers. Nu is het bedrijf overgenomen door vier van onze zoons. Vijf jaar geleden waren wij het enige bedrijf in Nederland dat met puls viste.

Dat was een gouden zet: we merkten meteen dat we minder gasolie verbruikten en meer vingen." Ook Durk van Tuinen was oorspronkelijk visser, op een Noordzeekotter. Tegenwoordig is hij manager projecten bij de Nederlandse Vissersbond. Van Tuinen legde de aanwezige journalisten en foodbloggers uit welke ontwikkelingen de Nederlandse kottervisserij de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. Kottervisseren vissen op tong, schol, kabeljauw, tarbot en griet. Van Tuinen: "Het is een pure vermarkt, de vis wordt niet gevoren maar op ijs bewaard. Voorheen visten ze op de traditionele manier, met wekkerkettingen. Maar de gasolie werd steeds duurder, waardoor veel visserijbedrijven het niet meer redden. Inmiddels is de helft van de Nederlandse kottervloot verdwenen. Er zijn nog maar 84 schepen over. De meeste schepen vissen met de pulskor, een methode waarbij de >

De gastschepen vormen een prachtig plaatje op de Oosterschelde, met op de achtergrond de Zeelandbrug.

Jaap Tanis en Durk van Tuinen, sprekers op locatie tijdens de persreis.

vis opgeschrikt wordt door kleine elektrische schokjes, veroorzaakt door stroomdraadjes in de netten. De vissen krijgen een kort licht schokje; de zware wekkerkettingen zijn daardoor meer nodig. De uitvinder daarvan heeft de kottersector gered. De vissers vangen nu meer, krijgen een goede prijs voor hun vis en hun schepen verbruiken door de lichtere netten veel minder gasolie.”

Met de overbevissing, waar zo vaak van gerept wordt door natuurorganisaties, valt het in de Noordzee gelukkig erg mee, aldus Van Tuinen. “Vissers vissen al generaties lang met kettingen op hetzelfde stukje zeebodem. Toch blijft er vis komen, de laatste jaren zelfs steeds meer. Ieder jaar worden bovendien vanuit de EU quota’s vastgesteld op basis van wetenschappelijke adviezen, waaraan de vissers van de verschillende landen zich moeten houden.”

Begripsverwarring

Van Tuinen informeerde de aanwezigen vervolgens over het verschil tussen bijvangst en discards. “Steenbolk bijvoorbeeld is voor ons gewoon vangst, alleen de prijs is niet zo hoog. Wat nu vaak bijvangst genoemd wordt, heet bij

ons discards: ondermaatse vis die normaal gesproken overboord gaat.”

Sinds 1 januari 2016 zijn vissers verplicht de hele vangst mee te nemen aan boord. Die aanlandplicht wordt gefaseerd ingevoerd, met als eerste soorten tong, Noorse garnaal en schelvis. Uiterlijk in 2019 moet alle vis aan-

geland worden, vertelt Van Tuinen. “Maar dat gaat de visser niet doen. Hij moet er ruimte voor maken in het ruim en hij weet dat het niet nodig is, door de overlevingskans op zee. Die regel is hier niet werkbaar en niet noodzakelijk. Dat gaat dus vreselijk vastlopen.”

De aanlandplicht is veroorzaakt door een groep Britse koks, vertelt Van Tuinen. “Die koks hoorden dat Britse vissersschepen vis overboord gooiden en vonden dat verspilling van voedsel. Zij hebben gelobbyd in Brussel voor een verbod, maar de Britse vissers waar dat over ging, hadden geen quotum meer.

Daardoor gooiden ze ook grote vissen overboord. De regel die daar het gevolg van is, wordt nu ook toegepast op ondermaatse vis. En wij zitten met de gevolgen.”

Jaap Tanis knikt instemmend: “We waren al bezig om de overlevingskansen van ondermaatse vis te vergroten, door testen met overlevingsbakken aan boord en daarna zo snel mogelijk overboord. De overlevingskans is daardoor al 40 procent en er wordt hard aan gewerkt om dat nog te verbeteren. Ook de vis die dood overboord gaat, heeft een functie: zij is voeding voor andere vissen en zeedieren. Bij aanlanden van de ondermaatse vis gaat gegarandeerd alles dood. Ze worden na aanlanding aan wal overgoten met rode natuurlijke kleurstof, zodat ze niet meer voor menselijke consumptie gebruikt kunnen worden, maar alleen nog als diervoer. Nou, wij willen onze jonge vis, de toekomst van onze visstand, niet naar de vismeelfabriek brengen!”

De visstand is op dit moment uitstekend, aldus Durk van Tuinen. “Juist doordat we nu beter met het milieu omgaan. De knop moest ook om en dat is gebeurd. Vissers doen mee aan onderzoek, ze nemen afval mee van zee en

‘70 procent van onze vangst komt uit Britse wateren’

vissen zelf afval op, we vissen met lichter tuig en met duurzamere vismethodes, er wordt veel onderzoek gedaan naar overlevingsmogelijkheden van ondermaatse vis. Maar die Engelse topkoks hebben ons met de aanlandplicht opgezadeld en nu worden we ook nog geconfronteerd met de Brexit. Die kan grote nadelige gevolgen hebben voor de Nederlandse visserijsector. 70 procent van onze vangst komt uit Britse wateren. We hebben ons verenigd met andere Europese landen waarvan de visserij getroffen wordt door de Brexit, om gezamenlijk in Brussel voor onze belangen op te komen.” ●

De eerste Oosterscheldekreft ligt klaar voor de veiling.

Zeeland organiseert jaarlijks een culinaire persreis rondom Zeeuwse producten.

